

Inv. nr. KP 15

BOUILLONKOP MED LÅG OG FAD, BLØDT PORCELÆN
LOUIS ANTOINE FOURNIER, 1760-1766

DIAM AF FAD: 18,5 CM; H AF KOP: 11 CM

Den runde bouillonkop med låg og underfad af blødt porcelæn, er prydet med polykrome dekorationer i form af forskellige blomster og frugter såsom pærer og druer. Koppens hanke samt lågknoppen er modelleret som snoede grene. Alle dele er forsynet med et fletrelief langs kanten og bemalet med et skelmønster i purpur. Bouillonkoppen, der er mærket "F5" i guld i bunden, stammer fra franskmænden Louis Antoine Fourniers porcelænsfabrik og hører til den porcelænsproduktion, der som den første blev påbegyndt i Danmark.

Louis Antoine Fournier (c. 1720-?) kom til Danmark i 1759. Det var Frederik 5. (1723-1766), som havde sendt bud efter ham med det formål, at han skulle forsøge at starte en porcelænsproduktion i den såkaldte Blåtårnfabrik i København.¹ Fournier, som tidligere havde arbejdet på porcelænsfabrikkerne i Vincennes og Sèvres i Frankrig, fremstillede det såkaldte *pâte tendre* – kaldet *blødt porcelæn* på dansk. I modsætning til det hårde, hvide porcelæn, som man kendte fra Kina, havde det bløde, flødefarvede porcelæn en mere porøs struktur, fordi der indgik meget lidt eller ingen kaolin i porcelænets lermasse. Det bløde porcelæn blev brændt ved lavere temperatur end det hårde porcelæn, og det var af den grund mere porøst og upraktisk at anvende.²

Karakteristisk for Fourniers produktion af *blødt porcelæn* var, at den især bestod af mindre stykker bordservice. Genstandenes dekorationer

blev udført i overglasurfarver, og der er hovedsageligt tale om blomster og frugter samt stafferinger og forgyldning, som det også er tilfældet med museets bouillonkop. Men en porcelænsproduktion på dette tidspunkt i midten af det 18. århundrede var en særdeles omkostelig affære. Det har sandsynligvis været grunden til, at Fournier valgte at indstille sit arbejde og forlade Danmark i 1766.³

C.L. David erhvervede Fourniers bouillonkop med låg og underfad i Paris i 1933. Ud over bouillon-koppen rummer Davids Samling også et par flade tallerkner fra Fourniers porcelænsfabrik (KP 14a-b).

- ¹ *Påpeges af flere. 1766 var også dødsåret for Frederik 5., som havde været Fourniers økonomiske støtte.*
- ² *For mere information, se Ulla Houkjærs artikel "Franske forbindelser. Begyndelsen på en porcelænsproduktion i Danmark" i Claus M. Smidt m.fl. (red.): Herregårdshistorie 18, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Auning 2022, s. 288-301.*
- ³ *Blåtårnfabrikken blev grundlagt i 1738, og til at begynde med producerede man stykker af fajance. I 1754 blev fabrikken lukket og alle forme, redskaber samt mandskab blev overført til en fabrik i Kastrup. Herefter installeredes et laboratorium i nogle af Blåtårns bygninger, hvor man skulle forsøge at fremstille porcelæn. Se Mogens Bencard: Bencard: "Det hvide guld. Porcelænets indførelse i Europa" i Bodil Busk Laursen og Steen Nottelmann (red.): Dansk Porcelæn 1775-2000, Kunstindustrimuseet, København 2000, s. 34-35.*

Publiceret i:

Dansk porcelæn 1750-1800: udstilling i Det Danske Kunstindustrimuseum 13. April-7. Maj 1933, København 1933, kat. 14 (her kaldt Terrin);

Dansk Kunsthåndværk gennem 400 Aar. Kunstindustrimuseets Jubilæumsudstilling Maj-Juni 1946, København 1946, kat. 156, s. 56 (her kaldt Terrin);

Bredo L. Grandjean: "Dansk porcelæn" i *C.L. Davids Samling, Anden Del*, København 1953, s. 148, 152-153;

Dansk kunst og kunsthåndværk, Davids Samling, København 1972, s. 13 samt tav. 8;

Verner Jul Andersen: *Dansk kunst og kunsthåndværk*, Davids Samling, 2. udg., København 1983, kat. 2, s. 12 samt farveillustration IX;

Ole Hæstrup: *Europæisk keramik: Håndbog for antikvitetssamlere*, København 1981, s. 119;